



MINISTERUL FINANTELOR  
AL REPUBLICII MOLDOVA

08.08.2024 nr. 02/1-17/77

La nr. 12/4094 din 31.07.2024

Referitor la acțiunea nr. 32 din Capitolul 24. Justiție, libertate și securitate din PNA 2024-2027

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**

(e-mail: [secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)

[igor.chisca@social.gov.md](mailto:igor.chisca@social.gov.md)

[staspavlovschijr@gmail.com](mailto:staspavlovschijr@gmail.com)

[evelina.miron@social.gov.md](mailto:evelina.miron@social.gov.md))

Prin prezenta, în contextul demersului Ministerului Muncii și Protecției Sociale (nr. 12/4094 din 31.07.2024) privind acțiunea nr. 32 din Capitolul 24. Justiție, libertate și securitate din PNA 2024-2027, cu precădere, avizarea repetată a setului de documente privind procedura de aderare a statului Republica Moldova la *Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996*, Ministerul Finanțelor, în limitele competențelor funcționale, informează asupra lipsei obiecțiilor și propunerilor.

**Secretar general adjunct al ministerului**

Digitally signed by Luca Ana  
Date: 2024.08.08 16:39:37 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ



**Ana LUCA**

Ex: Corina Negrub

Tel.: (022) 26-25-68

E-mail: [corina.negrub@mf.gov.md](mailto:corina.negrub@mf.gov.md)



Ministerul Dezvoltării  
Economice și Digitalizării  
al Republicii Moldova

nr. 15-2608 din 16.08.2024

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**

[secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)

Urmare examinării demersului nr. 12/4094 din 31.07.2024, referitor la avizarea *repetată* a setului de materiale aferent proiectului hotărârii Guvernului *"Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga, la 19 octombrie 1996"*, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

**Secretar de Stat**

**Viorel GARAZ**

Digitally signed by Garaz Viorel  
Date: 2024.08.19 16:42:11 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

**MOLDOVA EUROPEANĂ**



Gheorghe Plămădeală  
tel.: 022-250-640  
e-mail: [gheorghe.plamadcala@mded.gov.md](mailto:gheorghe.plamadcala@mded.gov.md)



**Ministerul Afacerilor Interne al  
Republicii Moldova**

Nr. 18/3247 din 08 august 2024  
La nr. 12/4094 din 31 iulie 2024

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**

Ministerul Afacerilor Interne a examinat demersul Ministerului Muncii și Protecției Sociale cu referire la avizarea repetată a procedurii de aderare a Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996.

În contextul examinării repetate a setului de materiale aferente subiectului, MAI expune lipsa obiecțiilor sau propunerilor de ajustare a acestora.

**Secretar de stat**

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella  
Date: 2024.08.08 18:15:35 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ



**Daniella MISAIL-NICHITIN**

Executor: Coșcodan Nicoleta  
Telefon: 022 255 329  
E-mail: [nicoleta.coscodan.tudor@mai.gov.md](mailto:nicoleta.coscodan.tudor@mai.gov.md)

---

str. bd. Ștefan cel Mare, 75, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373 255 830  
E-mail: [secretariat@mai.gov.md](mailto:secretariat@mai.gov.md) Pagina web: [www.mai.gov.md](http://www.mai.gov.md)



MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

---

Str. 31 August 1989, nr.80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/1/391-8223 din 06 august 2024

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Prin prezenta, cu referire la scrisoarea nr. 12/4094 din 31 iulie 2024, Ministerul Afacerilor Externe a examinat repetat setul de materiale privind aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 și constată că propunerile MAE expuse în avizul nr. DI/1/391/7080 din 04 iulie 2024 au fost luate în considerație, prin urmare, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Digitally signed by Mițu Mihail  
Date: 2024.08.08 18:15:55 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



Mihail MÎȚU  
Secretar General



**CURTEA SUPREMĂ  
DE JUSTIȚIE**



**SUPREME COURT  
OF JUSTICE**

Nr. 473 din 05.08.2024

**A V I Z**

**La Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996**

În adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit solicitarea nr. 12/4094 din 31.07.2024 cu privire la avizarea documentelor ce vizează procedura de aderare a statului Republica Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996.

Din argumentarea anexată se atestă că, acest act internațional are rolul de a evita conflicte de natură juridică și administrativă și de a construi o structură pentru o cooperare internațională eficace în chestiuni legate de protecția copilului între sisteme diferite. Mai mult mecanismul instituit de acest tratat sporește încrederea în sistemul juridic internațional și în capacitatea acestuia de a gestiona situații complexe și sensibile precum cele legate de răspunderea părintească.

În principiu, Curtea Supremă de Justiție comunică susținerea inițiativei legislative, or, scopul acesteia este îmbunătățirea protecției copiilor în situații internaționale și evitarea conflictelor între diferitele sisteme juridice în legătură cu măsurile luate pentru protecția copiilor.

Totodată în legătură cu prevederile proiectului de Lege privind protecția specială a copiilor împotriva deplasării în străinătate sau reținerii ilicite, considerăm oportun de a remarca anumite aspecte asupra cărora autorul urmează a reflecta suplimentar.

***1. Capitolul I, art. 7 alin. (2) „ Soluționarea cererilor formulate de către persoana fizică, instituția sau autoritatea centrală privind înapoierea copilului în***



## CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE



### SUPREME COURT OF JUSTICE

*statul reședinței sale obișnuite și cea privind exercitarea dreptului de vizitare a copilului este de competența Curții de Apel Chișinău”.*

**2. Capitolul II art. 15 alin. (1), (2).** *„Cauzele având ca obiect soluționarea cererilor de înapoiere a unui copil aflat pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile articolului 3 din Convenție se judecă în fond, în ședință închisă, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la admiterea cererii. Hotărârea integrală a instanței de judecată se întocmește în termen de 14 zile lucrătoare de la data pronunțării dispozitivului acesteia”.*

Curtea Supremă de Justiție menționează că prevederile din articolele enunțate sunt stipulate în Codul de procedură civilă și anume la art. 293<sup>1</sup> și art. 293<sup>4</sup> alin. (1). În acest context este de remarcat că existența a două acte normative care conțin mai multe prevederi identice nu răspunde cerinței calității actelor normative, privind asigurarea unicității reglementărilor și evitarea paralelismelor în legislație. Or, conform art. 55 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017 *„Reglementările de același nivel și având același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține”.*

Mai mult decât atât în jurisprudența sa, Curtea Constituțională constant a punctat importanța și necesitatea respectării principiilor aferente procesului de legiferare. Astfel, în Hotărârea nr.2/2018 Curtea a subliniat: *„(§45) [...] legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logicojuridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative”.*

**3. Capitolul II, art. 21:** Pentru ca succesiunea și gruparea dispozițiilor de fond cuprinse în articolul dat să se facă în ordinea logică a desfășurării activității reglementate, Curtea consideră necesar renumerotarea aliniatelor și includerea după aliniatul (1) a unui nou aliniat cu următorul cuprins: *„Avocatul depune cererea de executare silită, însoțită de titlul executoriu, la executorul*



# CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE



## SUPREME COURT OF JUSTICE

*judecătorească desemnat, în termen de 7 zile de la data primirii înștiințării desemnării de către președintele Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești*

**4. Capitolul III, art. 24:** Curtea consideră că și în cazul soluționării cererii privind exercitarea dreptului de vizitare a copilului, persoana fizică, instituția sau autoritatea interesată din străinătate trebuie să beneficieze de asistență juridică garantată de stat indiferent de nivelul veniturilor. Prin urmare Curtea consideră necesar renumerotarea aliniatelor și includerea după aliniatul (3) a unui nou aliniat cu următorul cuprins: „Dispozițiile art.11 se aplică în mod corespunzător”.

**Capitolul III, art. 25 alin. (2):** Conform proiectului propus de autor: „În cazul în care exercitarea dreptului de vizită este condiționată de depunerea unei garanții, instanța va dispune, în cuprinsul aceleiași hotărâri, cu privire la termenul în care trebuie depusă garanția”. Astfel Curtea consideră că pentru precizie și claritate este necesar completarea aliniatului cu sintagma: „precum și la momentul restituirii acesteia”.

Având în vedere cele expuse, Vă informăm că, avizăm pozitiv și susținem proiectul prezentat, cu luarea în considerare a recomandărilor din prezentul aviz.

Avizul se remite **Ministerului Muncii și Protecției Sociale** ([secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)), ([igor.chisca@social.gov.md](mailto:igor.chisca@social.gov.md)), ([staspavlovschijr@gmail.com](mailto:staspavlovschijr@gmail.com)) ([evelina.miron@social.gov.md](mailto:evelina.miron@social.gov.md)).

Digitally signed by Procopciuc Stela  
Date: 2024.08.07 14:09:18 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

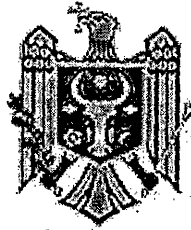
**Președinte interimar al** MOLDOVA EUROPEANĂ  
**Curții Supreme de Justiție**



**Stela PROCOPCIUC**

**CURTEA  
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043  
www.instante.justice.md  
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md



**CHISINAU  
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043  
www.instante.justice.md  
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

№ 4-35/4-1851 din 07-08-24

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**  
[secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)

La scrisoarea nr. 12/4094 expediată prin email la 31 iulie 2024 privind *proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, în limbile română și rusă și proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, în limbile română și rusă*, Curtea de Apel Chișinău Vă informează că susține fără sugestii și/sau obiecții proiectele de acte normative supra.

Cu stimă,

**Vicepreședintele interimar  
al Curții de Apel Chișinău**

**Alexandru SPOIALĂ**

REPUBLICA MOLDOVA

Uniunea Națională a Executorilor

Judecătorești



REPUBLIC OF MOLDOVA

National Union of the Judicial

Officers

unejmoldova@gmail.com

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev 3/A, et. 3

tel/fax: (373) 22 876 521

---

Nr. 550 din 03.07.24

**Ministerul Muncii și Protecției sociale**

În contextul solicitării din 21.06.24 a opiniei referitor la proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga, la 19.10. 1996, UNEJ comunică, pornind de la atribuțiile sale funcționale, lipsa cărorva observații vis-a-vis de proiect.

Președinte

Roman Talmaci



MINISTERUL FINANTELOR  
AL REPUBLICII MOLDOVA

08.07.2024 nr. 02/I-17/63

La nr. 12/3263 din 21.06.2024

Referitor la acțiunea nr. 32 din Capitolul 24. Justiție, libertate și securitate din PNA 2024-2027

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**

(e-mail: [secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)

[igor.chisca@social.gov.md](mailto:igor.chisca@social.gov.md)

[staspavlovschiir@gmail.com](mailto:staspavlovschiir@gmail.com))

Prin prezenta, în contextul demersului Ministerului Muncii și Protecției Sociale (nr. 12/3263 din 21.06.2024) privind acțiunea nr. 32 din Capitolul 24. Justiție, libertate și securitate din PNA 2024-2027, cu precădere procedura de aderare a statului Republica Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, Ministerul Finanțelor, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

Pct. 6 „Aspectul financiar” din compartimentul B din Nota de argumentare, urmează a fi completat cu informații relevante aferente tuturor costurilor care vor fi generate în cadrul implementării Convenției nominalizate.

Totodată, având în vedere că atât proiectul de hotărâre (inclusiv documentele anexate), cât și Studiul de fezabilitate privind oportunitatea aderării la Convenția menționată nu prezintă volumul real al cheltuielilor, precum și sursa de finanțare a acestora, se consideră necesară ajustarea de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale a setului de materiale prin prisma celor menționate supra.

În cazul întrebărilor și/sau clarificărilor, Ministerul Finanțelor rămâne deschis pentru cooperare.

**Secretar general adjunct al ministerului**

Digitally signed by Luca Ana  
Date: 2024.07.09 08:30:35 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



Ex: Corina Negrub  
Tel.: (022) 26-25-68  
E-mail: [corina.negrub@mf.gov.md](mailto:corina.negrub@mf.gov.md)



Ministerul Dezvoltării  
Economice și Digitalizării  
al Republicii Moldova

nr. 15-1979 din 25.06.2024

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**

[secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)

Urmare examinării demersului nr. 12/3263 din 21.06.2024, referitor la avizarea setului de materiale aferent proiectului hotărârii Guvernului ***"Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga, la 19 octombrie 1996"***, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

**Secretar de Stat**

Digitally signed by Ceban Cristina  
Date: 2024.06.26 16:35:11 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



**Cristina CEBAN**

Gheorghe Plămădeală  
tel.: 022-250-640  
e-mail: [gheorghe.plamadeala@mdcd.gov.md](mailto:gheorghe.plamadeala@mdcd.gov.md)



**Ministerul Afacerilor Interne al  
Republicii Moldova**

Nr. 18/2804 din 04 iunie 2024  
La nr. 12/3263 din 21 iunie 2024

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**

Ministerul Afacerilor Interne a examinat demersul Ministerului Muncii și Protecției Sociale cu referire la inițierea procedurii de aderare a Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996.

Reieșind din faptul că procedura dată este prevăzută la acțiunea nr. 32 din Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 45/2024, MAI susține inițiativa prezentată, cu relatarea aspectelor ce succed.

În această ordine de idei, cu referire la prevederile art. 59 alin. (1) din Convenție, și anume a faptului că *„un stat care are două sau mai multe unități teritoriale în care diferite sisteme de drept se aplică materiilor reglementate de prezenta convenție va putea, în momentul semnării, ratificării, acceptării, aprobării sau aderării, să declare că prezenta convenție se va aplica tuturor unităților sale teritoriale ori numai uneia sau mai multora dintre acestea și va putea, în orice moment, să modifice această declarație făcând o nouă declarație”*, precum și având în vedere existența unei regiuni autoproclamate independentă pe teritoriul Republicii Moldova, ce este necontrolată de autoritățile RM, MAI consideră relevant includerea aspectelor care ar viza neaplicarea prevederilor tratatului dat în respectiva regiune.

Astfel, MAI propune completarea art. 4 din proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 cu un nou alineat în următoarea redacție: *„(3) În conformitate cu art. 59 alin. (1) din Convenție, până la restabilirea deplină a integrității teritoriale a Republicii Moldova, prevederile Convenției se aplică doar pe teritoriul controlat efectiv de către autoritățile Republicii Moldova.”*

Cumulativ, urmare examinării Argumentării oportunității aderării la Convenția vizată, MAI recomandă ajustarea acesteia în conformitate cu anexa nr. 5 a Hotărârii Guvernului nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de

încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, fiind depistate o serie de omiteri, după cum urmează:

**1. Structura Descrierii Tratatului:**

- *informații privind conținutul tratatului: c) termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului ;*

Convenția nu specifică în mod explicit un termen de valabilitate. Acest aspect nu este menționat în textul Convenției. De asemenea, în Argumentare nu este indicat modul de încetare a Convenției, așa cum este prevăzut în Articolul 62, alineatele (1) și (2) din Convenție. În plus, Convenția nu detaliază procedura de prelungire a valabilității tratatului. Deci, atât termenul de valabilitate, cât și procedura de încetare și prelungire a Convenției nu sunt reglementate în mod explicit în textul Convenției sau în Argumentarea prezentată. Această lipsă de claritate în documentație sugerează neconcordanțe și necesită o atenție sporită.

**2. Structura Analizei de impact: Informații generale:** *c) existența sau inexistența unor alte opțiuni alternative de reglementare decât tratatul; d) necesitatea încheierii unor tratate sau documente subsecvente, cum ar fi protocoalele de implementare, anexele, regulile și modul de aprobare și punere în aplicare a acestora; g) modul de soluționare a disputelor sau inexistența unor astfel de prevederi; h) scopul teritorial al tratatului (teritoriul părților de aplicare a tratatului); i) eventuala urgență a punerii în vigoare a tratatului.*

**3. Aspectul politic, cultural și social:** *b) impactul asupra societății, anumitor grupuri sau sectoare ale societății, culturii și dezvoltării umane; d) necesitatea sau existența unor consultări publice asupra tratatului.*

**4. Aspectul economic și de mediu:**

În forma textului prezentată în Argumentarea oportunității au fost relatate aspecte cu referire la mediul de trai al copiilor, care vizează mai mult aspecte culturale și sociale, ce urmau a fi menționate la punctul anterior din Argumentare. Convenția promovează facilitarea „menținerii relațiilor personale cu ambii părinți” și „accesul la informații și resurse adecvate”. Aceste aspecte au un impact direct asupra bunăstării copilului, contribuind la crearea unui mediu de trai mai sigur și armonios, aducând beneficii semnificative copilului în dezvoltarea sa.

Deși impactul economic și de mediu al Convenției nu este direct vizibil, acesta se poate manifesta indirect, în termen lung, în cursul procesului de implementare. Un exemplu concret este reducerea cazurilor de abuz și neglijență, ceea ce ar putea duce la o scădere a poverii asupra sistemelor de sănătate și justiție.

În acest sens, putem să menționăm următoarele:

**- Impactul economic indirect:**

**a) Reducerea costurilor pentru sistemele de sănătate:** prevenirea cazurilor de abuz și neglijență prin promovarea relațiilor armonioase în familie contribuie la diminuarea costurilor medicale și psihologice asociate cu tratarea traumatismelor;

**b) Reducerea costurilor pentru sistemul judiciar:** diminuarea cazurilor de abuz și neglijență scade numărul de proceduri judiciare, eliberând resurse pentru alte priorități;

**c) Creșterea productivității forței de muncă:** copiii care cresc într-un mediu stabil și armonios au mai multe șanse de a deveni adulți responsabili și productivi, contribuind la o forță de muncă mai calificată.

**- Impactul de mediu indirect:**

**a) Reducerea consumului de resurse:** o familie stabilă și armonioasă poate contribui la o mai bună gestionare a resurselor, prin reducerea risipei și promovarea unui stil de viață sustenabil.

**b) Creșterea responsabilității ecologice:** o societate cu o populație mai bine integrată social este mai predispusă la adoptarea unor practici ecologice și la o gestionare mai responsabilă a mediului.

Astfel, putem menționa că analiza de impact a Convenției demonstrează clar că efectele acesteia se extind dincolo de sfera socială, politică și culturală, având un impact indirect pozitiv asupra economiei și mediului. Implementarea cu succes a Convenției are potențialul de a construi o societate mai echilibrată și mai durabilă, cu beneficii directe pentru bunăstarea copilului și pentru întreaga societate.

**5. Aspectul normativ:** e) necesitatea adoptării unor acte normative noi în vederea implementării eficiente a prevederilor tratatului; f) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității tratatului; g) posibilitatea și necesitatea formulării unor rezerve sau declarații în cazul unui tratat multilateral.

**6. Aspectul instituțional organizatoric:** a) formele de cooperare prevăzute în tratat sub aspect instituțional și organizatoric; b) necesitatea înființării unor instituții sau structuri noi naționale și internaționale, sau modificării celor existente; e) necesitatea asigurării cu resursele umane corespunzătoare pentru implementare; f) instituția sau instituțiile naționale responsabile de negocierea, semnarea și/sau implementarea tratatului; g) necesitatea, forma și modalitatea întocmirii și prezentării eventualelor rapoarte de implementare pe plan intern și internațional; h) organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea tratatului și instituțiile care vor prezenta acesteia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor; i) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni instituțional sau interinstituțional privind asigurarea măsurilor organizatorice.

**7. Aspectul financiar:** a) beneficiile și angajamentele financiare pe care le presupune tratatul; - sunt prezentate doar angajamentele financiare, nu și beneficiile; b) evaluarea comparativă, pînă la intrarea în vigoare a tratatului și după aceasta, a riscurilor și costurilor, în special a cheltuielilor din bugetul de stat, local, asigurărilor sociale de stat și altor fonduri publice, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării tratatului; c) măsurile întreprinse pentru reducerea costurilor și riscurilor; d) impactul asupra importurilor și exporturilor, mediului de afaceri și impactul indirect asupra sistemului fiscal; e) cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului.

**8. Aspectul temporar:** a) etapele și termenele realizării măsurilor preparatorii pînă la și după intrarea în vigoare a tratatului, indispensabile pentru punerea în aplicare a acestuia; b) oportunitatea aplicării provizorii a tratatului; c) etapele și termenele de implementare a tratatului; d) periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării tratatului și/sau organizării reuniunilor sau consultațiilor privind implementarea tratatului; f) eventuale obligații care ar putea rămîne în vigoare după stingerea tratatului.

Adițional, se atestă diferențe în modul în care este prezentat textul Argumentării oportunității, prima parte respectând parțial punctele din anexa nr. 5 a HG nr. 442/2015, în timp ce a doua jumătate este prezentată sub formă de text coerent. Prin urmare, recomandăm prezentarea și respectarea tuturor punctelor din anexa nr. 5, pentru a asigura coerența documentului.

În contextul celor enunțate, MAI relatează despre faptul că aderarea la Convenție va crea beneficii prin îmbunătățirea legilor și mecanismelor de protecție la nivel național, oferind un instrument internațional de cooperare pentru protecția copiilor. Acest lucru va ajuta la rezolvarea conflictelor între diferite state în ceea ce privește legislația și sistemele de protecție a copiilor, și va spori aplicarea deciziilor în favoarea copiilor la nivel internațional. Astfel, se va asigura o relevanță universală în protecția copiilor.

**Secretar de stat**

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella  
Date: 2024.07.04 10:05:57 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



**Daniella MISAIL-NICHITIN**

Executor: Coșcodan N.  
Telefon: 022 255 329  
E-mail: [nicoleta.coscodan.tudor@mai.gov.md](mailto:nicoleta.coscodan.tudor@mai.gov.md)

---

str. bd. Ștefan cel Mare, 75, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373 255 830  
E-mail: [secretariat@mai.gov.md](mailto:secretariat@mai.gov.md) Pagina web: [www.mai.gov.md](http://www.mai.gov.md)



MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA  
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chișinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • <https://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/1/391/7080 "4" iulie 2024  
La nr. 12/3263 din 21 iunie 2024

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Prin prezenta, MAE a examinat setul de materiale privind aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 și în limita competențelor funcționale comunică următoarele:

A. Referitor la Argumentarea necesității:

- În conformitate cu cele prevăzute la Anexele I, II și III ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, la Capitolul A, Informații privind conținutul tratatului, se va completa cu informații privind termenul de valabilitate a Convenției. Respectiv se va menționa că aceasta a intrat în vigoare pe plan internațional la data de 19 octombrie 1996;
- În partea ce ține de aspectul normativ, prezentat la pct. 4, din Capitolul B, unde se menționează că aderarea Convenției implică modificări în cadrul normativ național, în vederea evitării unor confuzii ulterioare privind existența sau inexistența unor acte normative interne care necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile tratatului, se solicită indicarea expresă în Argumentare a actelor normative și prevederilor acestora care urmează a fi modificate, completate sau abrogate;
- Concomitent, MMPS urmează să reexamineze aspectele menționate mai sus, iar în situația în care tratatul internațional prezentat Parlamentului Republicii Moldova spre examinare implică adoptarea unor legi noi sau modificarea legilor în vigoare, potrivit art. 11 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, proiectul legii privind aderarea la tratatul internațional și proiectele legilor privind modificările legislației naționale se vor prezenta concomitent;
- De asemenea, aspectul instituțional și organizatoric, nu este descris prin perspectiva măsurilor organizatorice ce se preconizează a fi întreprinse de către autoritatea respectivă (ex. mese rotunde, instruire, campanii de instruire);
- Totodată, se impune precizarea aspectului financiar și a impactului economic;
- Capitolul „Analiza oportunității aderării” se va completa suplimentar cu informații privind necesitatea și modalitatea îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Convenției pentru Republica Moldova, existența unor eventuale rezerve ale altor state părți la tratat care ar putea afecta aplicarea acestuia cât și îndeplinirea procedurilor interne de către cealaltă parte/celelalte părți.
- La aspectul temporar, se prezintă binevenit de a introduce informații despre cerințele și modul de prezentare a rapoartelor de monitorizare și evaluare a implementării tratatului și despre posibilele consecințe după suspendarea sau încetarea tratatului în situații speciale.

**B. Referitor la proiectul Legii de aderare:**

În textul proiectului, vor fi operate următoarele modificări:

La art.1, se v-a completa, la sfârșit, cu următorul text:

„... cu următoarele rezerve:

În conformitate cu art. 60 alin. (1) din Convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul:

(1) Conform, art. 54 alin. (2) din Convenție, orice comunicare trimisă autorității centrale a Republicii Moldova, se va face în limba română sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, în limba engleză;

(2) În conformitate cu art. 55 alin. (1) din Convenție, Republica Moldova își rezervă competența de a lua măsuri pentru protecția bunurilor situate pe teritoriul său și de a nu recunoaște răspunderea părintească ori măsurile care sunt incompatibile cu măsurile luate de autoritățile sale privind aceste bunuri.”

Art. 3 se va renumera în art. 2 și va avea următorul cuprins:

„Art. 2.

(1) În conformitate cu art. 29, alin.(1) din Convenție, în calitate de autoritate centrală responsabilă pentru exercitarea obligațiilor ce revin în baza Convenției, se desemnează Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

(2) În conformitate cu art. 34, alin.(2), art.44 și art.45, alin.(2) cererile prevăzute la art. 8, art. 9, art. 33 și art. 34, alin.(1) se vor comunica prin intermediul autorității centrale desemnate.”

Art. 2 se va renumera în art. 3 și va avea următorul text: „Guvernul, va întreprinde măsurile necesare pentru implementarea prevederilor Convenției menționate.”

Art. 4 se va exclude.

Art. 5. se va renumera în art. 4 și va avea următorul cuprins „Ministerul Afacerilor Externe va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de aderare.”

Art.6. se va renumera în nr. 5.”

De asemenea, proiectul Hotărârii de Guvern și al Legii pentru aderare, în conformitate cu art. 54 (2) și art. 56 (7) ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, urmează a fi prezentate inclusiv cu traducerea în limba rusă.

Digitally signed by Perebinos Carolina  
Date: 2024.07.08 20:43:34 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



**Carolina PEREBINOS**  
Secretar de Stat

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE  
A REPUBLICII MOLDOVA**



**THE SUPREME COURT OF JUSTICE  
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

---

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, nr.70,  
Republica Moldova, MD-2009, tel. (+ 373 22) 22  
15 47, tel./fax:(+ 373 22) 22 52 27,  
e-mail: info@csj.md

Chișinău, M. Kogalniceanu 70 street,  
Republic of Moldova, MD-2009, tel. (+373  
22) 22 15 47, tel./ fax: (+373 22) 22 52 27,  
e-mail: info@csj.md

---

Nr. 401 din 01 iulie 2024

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova**  
secretariat@social.gov.md

Cu referire la solicitarea nr. 12/3263 din 21 iunie 2024 privind avizarea documentelor ce vizează procedura de aderare a statului Republica Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, Curtea Supremă de Justiție Vă comunică următoarele:

În principiu, Curtea Supremă de Justiție susține și avizează pozitiv actele privind inițierea procedurii de aderare a statului Republica Moldova la Convenția adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, pentru a evita conflictele de natură juridică și administrativă și de a construi o structură pentru o cooperare internațională eficientă în chestiuni legate de protecția copilului între sisteme diferite.

**Ion Malanciuc**  
Președinte interimar

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT



APARATUL ADMINISTRATIV

MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. "A1", bir. 94  
Tel./ fax (022) 31-02-74, 31-02-84, e-mail: aparat@cnaigs.md, www.cnaigs.md



Nr. 95 din 26 iunie 2023

**Ministerul** **Muncii și Protecției Sociale**  
**al Republicii Moldova**  
*mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 2*

În legătură cu solicitarea Dvs. nr. 12/3263 din 21 iunie 2024, primită și înregistrată la data de 21 iunie 2024 cu nr. 144, cu privire la avizarea/expertizarea unui set de documente pentru aderarea Republicii Moldova la *Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996*, Vă informăm că, solicitarea a fost examinată și Vă comunicăm următoarele:

În urma examinării *documentelor*, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat careva obiecții și propuneri nu are.

**Director executiv**  
**al CNAJGS**

 **Lilian DARI**

*Ex.: Dina Condrea*  
*Tel.: (022) 31-02-74*



[www.unej.md](http://www.unej.md)

e-mail: [unejmoldova@gmail.com](mailto:unejmoldova@gmail.com)

Republica Moldova, MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3a, et.3

mob.: (+373) 68 401 240

0508-24 Nr. 636

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova**

email: [igor.chisca@social.gov.md](mailto:igor.chisca@social.gov.md)

[staspavlovschijr@gmail.com](mailto:staspavlovschijr@gmail.com)

[evelina.miron@social.gov.md](mailto:evelina.miron@social.gov.md)

În contextul recepționării demersului Ministerului Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 31.07.2024 (*înregistrat la UNEJ cu nr. 821*), privind examinarea și avizarea proiectului Proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești expune următoarele:

La art. 21 al Capitolului II al proiectului de lege privind protecția specială a copiilor împotriva deplasării în străinătate sau reținerii ilicite referitor la procedura de neexecutare a hotărârii judecătorești privind înapoierea copilului, ținem să menționăm că în cadrul acestei proceduri de executare silită, este esențială interacțiunea directă cu copiii și pregătirea specială pentru a gestiona astfel de situații delicate. Executorii judecătorești nu dețin această pregătire specializată, deoarece nu se încadrează în profilul lor profesional. Având în vedere aceste aspecte, considerăm oportun ca atribuțiile prevăzute în articolul 21 să fie delegate organelor de poliție, în colaborare cu reprezentanții autorității tutelare. Această delegare ar asigura o abordare mai adecvată și mai sensibilă în interacțiunea cu copiii, având în vedere experiența și pregătirea specifică a acestor instituții în astfel de situații.

Mai mult ca atât, la 4 aprilie 2023 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza *Bocșa v. Republica Moldova* (nr. 6147/18) în care a reiterat principiile generale referitoare la aplicarea Articolului 8 al în cazul executării drepturilor de contact, notând necesitatea asigurării echilibrului dintre interesele copilului și cele ale părintelui, accentuând prioritatea interesului superior al copilului. Curtea a reținut că reclamantul și poliția au solicitat implicarea autorității pentru protecția copilului. Nu pare să fi existat nicio încercare de a asigura o mediere pentru părinți sau de a asigura contactul dintre reclamant și copiii săi în prezența și cu sprijinul specialiștilor în protecția copilului. Curtea a considerat deosebit de surprinzător faptul că autoritatea pentru protecția copilului și-a declinat întreaga responsabilitate și implicare în cazul reclamantului.

În alte privințe, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești comunică lipsa obiecțiilor.

Cu respect,

**PREȘEDINTE**

**Roman TALMACI**



**Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova**  
**Inspectoratul General al Poliției de Frontieră**



MD 2059, mun. Chișinău, str. Petricani 19 tel. (373-22) 259-638, fax. (373-22) 259-651  
email: [politia.frontiera@border.gov.md](mailto:politia.frontiera@border.gov.md) pagina-web : [www.border.gov.md](http://www.border.gov.md) c/d IDNO 1006601000196

Nr. 35/18-2-6329 din 07 august 2024  
La nr. 12/4094 din 31 iulie 2024

**Domnului Vasile CUȘCA**  
**Secretar de Stat al Ministerului**  
**Muncii și Protecției Sociale**

*Stimate Domnule Secretar de Stat,*

Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, cu referire la avizarea repetată a setului de acte pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, comunică despre menținerea poziției expuse prin avizul anterior (nr. 35/1-5191 din 01 iulie 2024).

Subsecvent, manifestăm dezacordul față de motivarea autorului privind neacceptarea amendamentului înaintat. Or, acesta nu se referă propriu-zis la propunerea înaintată, astfel neacceptul autorului fiind nejustificat.

În același timp, neacceptul amendamentului înaintat de Inspectoratul General nu este raportat la potențialele riscuri ce pot fi generate în ipoteza neoperării completărilor.

Drept urmare, reiterăm imperativitatea completării art. 1 din proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția prenotată cu un nou alineat, cu următorul cuprins:

„(3) În conformitate cu art. 59 alin. (1) din Convenție, până la restabilirea deplină a integrității teritoriale a Republicii Moldova, prevederile Convenției se aplică doar pe teritoriul controlat efectiv de către autoritățile Republicii Moldova.”

În context menționăm că, aplicarea prevederilor Convenției doar pe teritoriul controlat efectiv de autoritățile Republicii Moldova asigură claritatea juridică, prevenind riscul interpretării ambigue a normei, care ar putea duce la conflicte legale și administrative.

Mai mult decât atât, imposibilitatea de a interveni pe teritoriul necontrolat, va genera riscul condamnării pentru neaplicarea corespunzătoare a dispozițiilor Convenției.

Prin urmare, respectarea acestor prevederi este esențială pentru menținerea securității naționale, în același timp propunerea subliniază importanța recunoașterii și susținerii integrității teritoriale a Republicii Moldova.

În concluzie, ținând cont de cele menționate, subliniem prioritatea propunerii și solicităm operarea acesteia în proiectul de act normativ, pentru a asigura claritatea juridică, securitatea națională și integritatea teritorială a Republicii Moldova.

*Cu respect,*

**Șef adjunct Inspectorat General**

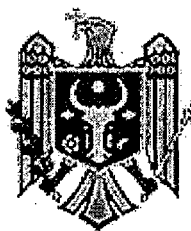
**Andrei TROFIMOV**

Digitally signed by Trofimov Andrei  
Date: 2024.08.08 08:40:28 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



**CURTEA  
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043  
www.instante.justice.md  
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md



**CHISINAU  
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043  
www.instante.justice.md  
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

№ 4-35/7-1615 din 10.07.24

**Ministerul Muncii și Protecției Sociale**  
[secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)

Cu referire la scrisoarea expediată prin email la 02 iulie 2024 privind *proiectul hotărârii de Guvern cu privire aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 (în continuare Convenție)*, Curtea de Apel Chișinău comunică că, susține proiectul legii prezentat pentru avizare cu unele sugestii, după cum urmează:

- conform art. 40 al. 1 din Convenție, autoritățile statului contractant unde copilul își are reședința obișnuită sau cele ale statului contractant unde a fost luată o măsură de protecție pot să elibereze persoanei care exercită drepturile și îndatoririle părintești ori persoanei căreia i-a fost încredințat spre ocrotire copilul, ca persoană și bunuri, la cererea sa, un certificat care să arate calitatea și limitele în care această persoană poate acționa, precum și puterile care îi sunt conferite. Prevederile al. 3 al aceluiaș articol, prevăd că fiecare stat contractant desemnează autoritățile împuternicite să elibereze acest certificat. În acest context propunem, completarea art. 3 din proiectul legii, cu reglementări care să stabilească expres autoritatea competentă în eliberarea certificatelor prevăzute de art. 40 din Convenție;

- referitor la art. 3 al. 2 din proiectul legii, Curtea consideră că cererile formulate în baza art. 8-9 din Convenție urmează a fi transmise prin intermediul Ministerului Justiției iar cele formulate în baza art. 33 prin intermediul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, pe motiv că, conform instrumentelor internaționale în materie civilă, cererile de asistență juridică se adresează prin intermediul Ministerului Justiției.

- articolele 23, 26 și 52 al Convenției permit statelor contractante un anumit grad de flexibilitate în aplicarea unor proceduri mai simple și mai rapide de recunoaștere și executare. Totodată, toate țările Uniunii Europene sunt părți semnatare ale Convenției de la Haga. Având în vedere că, Republica Moldova deține statut de țară candidat în Uniunea Europeană, fiind deja la etapa negocierilor, Curtea consideră că, o hotărâre pronunțată în materia Convenției poate fi recunoscută și executată în Republica Moldova prin aplicarea regulilor interne relevante ale drepturilor comunitar europene, de aceea propunem completarea proiectului cu reglementări care să stabilească această procedură.

**Cu stimă,  
Președintele interimar  
al Curții de Apel Chișinău**

**Ghenadie MÎRA**